

HAVENVISIE 2030

GRONINGEN SEAPORTS

Voortgangsrapportage Havenvisie 2030

**Wat doen we om de Havenvisie 2030 te realiseren en
waar staan we in 2018?**

De toelichting

Resultaten in de webapp: www.havenvisiegroningenseaports.com

Samenvatting

In 2012 hebben we de Havenvisie opgesteld, waarin we aangeven dat we in 2030 tot de meest duurzame havens van Europa willen behoren. In 2015 hebben we de eerste voortgangsrapportage opgesteld. De vraag is nu wat we de afgelopen twee jaar hebben bereikt. Liggen we op schema en waar is bijsturing nodig?

Na vijf jaar Havenvisie 2030 kan in zijn algemeenheid worden gezegd dat er hard gewerkt is en aansprekende resultaten zijn geboekt. Na een aantal zware jaren trekt de economie nu in volle kracht aan. Dat is ook terug te zien in alle groene groei initiatieven die momenteel het daglicht zien. Bedrijven investeren weer volop en hebben vergaande plannen om processen te innoveren en te vergroenen. Maar we zijn er nog niet. Om onze havens verder te vergroenen en de ambitieuze doelstelling van Project ZERO te kunnen halen van 55% CO₂ reductie in 2030 ten opzichte van 2015 en 95% reductie in 2050 ten opzichte van 1990, moeten we hard aan de slag.

Consumenten en samenleving vragen om verduurzaming. Het bedrijfsleven en de industrie springen in op deze behoefte. De circulaire economie waarin steeds meer wordt geproduceerd op basis van hernieuwbare grondstoffen en reststoffen blijkt in staat te zijn met steeds nieuwe innovaties te komen. De weg wordt stap voor stap vrijgemaakt om toepassingen te stimuleren en te versnellen. Aanpassingen van wet- en regelgeving om knelpunten weg te nemen en subsidiëring van innovaties op het gebied van re-use, re-do en recycle zijn op alle schaalniveaus in de maak, van Europees tot regionaal. Stap voor stap wordt groene groei steeds meer een realistisch haalbaar scenario voor Groningen Seaports NV en haar klanten. Dat betekent dat er geen redenen en argumenten zijn om de visie op dit moment te herzien.

De toenemende vraag naar en realisatie van collectieve voorzieningen stimuleert het ondernemingsklimaat. Daarnaast is de verbetering van de bereikbaarheid van de havens in gang gezet. Er is voldoende ruimte voor verdere ontwikkeling, maar de benodigde milieu-informatie moet wel inzichtelijker worden. We houden de dialoog en samenwerking met natuur- en milieuorganisaties gaande. Er zijn gezamenlijk stappen geformuleerd voor natuur, milieu en economie. Ondanks de toenemende ontwikkelingen in de havens zijn de effecten op de leefomgeving sterk verminderd, maar is er ook nog een missie te volbrengen. De verbetering van de kennisinfrastructuur is voortvarend opgepakt en werpt al zijn vruchten af. Wel is er meer actie nodig om de ontwikkeling van het arbeidsaanbod in de regio te verbeteren.

Aan de hand van acht thema's worden in de webapp www.havenvisiegroningenseaports.com de belangrijkste resultaten gepresenteerd over de voortgang van de Havenvisie 2030. In deze separate toelichting zijn de resultaten en de voortgang in perspectief geplaatst.

Ontwikkel de meest duurzame Havens en Industrie

Inleiding

In 2012 hebben we de Havenvisie 2030 opgesteld, waarin we aangeven dat we in 2030 tot de meest duurzame havens van Europa willen behoren. Daarom is een ontwikkelagenda opgenomen met doelen en activiteiten waarmee gericht wordt (samen)gewerkt aan groene economische groei. In 2015 hebben we de eerste voortgangsrapportage opgesteld. Deze stond toen voor een deel in het teken van de crisisjaren en het eerste voorzichtige economische herstel. Dit jaar blikken we terug op de afgelopen twee jaar (2015-2017). Jaren waarin het economische herstel goed merkbaar is voor diverse bedrijfstakken. Ook deze keer kijken we weer naar de volgende vragen: Wat hebben we de afgelopen twee jaar bereikt? Liggen we op schema en waar is bijsturing nodig? De voortgangsrapportage is opgesteld met als doel:

- a) de Havenvisie te realiseren en
- b) te bewaken en bij herhaling de voortgang te meten.

Elke twee jaar zullen we de voortgangsrapportage uitbrengen. De voortgang van de activiteiten is via de webapp: www.havenvisiegroningenseaports.nl te bekijken.

De status van Werelderfgoed Waddenzee, waaraan de havens zijn gelegen, vormen een maatschappelijke uitdaging: hoe versterken we de economische positie van de havens en industrie en behouden we werkgelegenheid in deze regio én blijft de natuur in het Werelderfgoed behouden en kunnen we deze verbeteren? In 2012 stimuleerden onze partners en stakeholders Groningen Seaports om in duurzaamheid, als rode draad voor economische groei, de oplossing te zoeken.

De Eemshaven en de haven van Delfzijl zijn de belangrijkste havens en industriegebieden van Noord-Nederland. Het economisch herstel wereldwijd en nationaal zet ook in de Eemsdelta goed door. Meerdere bedrijven zijn aan het investeren of hebben investerings- en uitbreidingsplannen en hebben dus voldoende vertrouwen in de toekomst. De chemiesector in Delfzijl, die volop inzet op een duurzame toekomst, is daar een sprekend voorbeeld van.

De economische ontwikkeling hebben we als havenbeheerder en exploitant niet volledig in de hand, evenmin het tempo van een transitie naar (her)gebruik van duurzame energiebronnen en grondstoffen. We opereren in een dynamische wereld vol (on)zekerheden die een grote impact op de ontwikkeling van de havens en industriegebieden kunnen hebben. De prijs van grondstoffen en energie op de wereldmarkt, subsidies en keuzes van de overheid bepalen bijvoorbeeld in belangrijke mate de vestigingsplaats en het proces om een eindproduct te maken. Wat wij maximaal kunnen beïnvloeden is het vergroten van de concurrentiefactor door onze klanten optimaal te faciliteren om hier duurzaam te kunnen ondernemen. Hiermee wordt kiezen voor duurzaamheid, naast een strategische keuze, ook een economisch beste keuze. Dat is de strategie die we volgen.

Dit vraagt om een organisatie die actief aan de slag gaat met innovatie en nauw samenwerkt met partners en stakeholders om slimme oplossingen en strategieën te bedenken en te realiseren.

Draagvlak om de visie uit te kunnen voeren is essentieel. Er zijn vele partijen nodig om de Havenvisie te realiseren. De voortgangsrapportage is dan ook in nauwe samenwerking en overleg met partners tot stand gekomen.

De circulaire economie komt dichterbij

In 2012 hebben we op basis van twee lange termijnontwikkelingen met de meeste impact op het beheersgebied en Groningen Seaports de scenario's geschetst voor lange termijn toekomsten die zich kunnen voordoen (schema scenario's uit de Havenvisie). Het grijze krimpscenario domineerde sterk in 2012: economische stagnatie, industrie op basis van conventionele grondstoffen en energiedragers, beperkte investeringsruimte, duurzaam is verlieslatend. In 2014 was een eerste verandering merkbaar richting duidelijk meer aandacht voor kennis en innovatie, aandacht voor investeringen waarin kostenbesparing en duurzaamheid samengaan en de eerste lichtpuntjes voor groei van de economie na een langjarige periode van economische stagnatie.

Nu, begin 2018, is het overduidelijk dat de groene groei doorzet. Consumenten en samenleving vragen om verduurzaming. Op allerlei vlakken ontstaan nieuwe concurrerende initiatieven. De circulaire economie waarin steeds meer wordt geproduceerd op basis van hernieuwbare grondstoffen en reststoffen ontwikkeld zich in een snel tempo. De toepassing van waterstof staat aan de start van haar ontwikkeling. Aanpassingen van wet- en regelgeving om knelpunten weg te nemen en subsidiëring van innovaties op gebied van re-use, re-do en recycle en het toepassen van duurzame energiedragers zijn op alle schaalniveaus in de maak, van Europees tot regionaal. Groene groei is inmiddels geen toekomstscenario meer voor Groningen Seaports NV en haar klanten, maar we zitten er nu middenin. Dit betekent dat er geen redenen en argumenten zijn om de havenvisie op dit moment te herzien.

Digitalisering, data en ICT

Op alle vlakken in onze maatschappij is de toenemende invloed van digitalisering, big data en ICT duidelijk merkbaar; ook in onze havens. We zien goede toepassingsmogelijkheden om enerzijds processen te verduurzamen en anderzijds meer kennis en kunde te verzamelen over de gevolgen hiervan voor de omgeving. We denken hierbij bijvoorbeeld aan digitalisering van de productieketens, autonoom rijden en varen, smart shipping, toepassing van blokchaintechnologie voor handel en scheepvaartverkeer en optimalisering onderhoudswerkzaamheden. Tijdens de sessies met de stakeholders zijn deze onderwerpen dan niet heel expliciet aan bod gekomen, ze zitten wel in vele acties verweven. Groningen Seaports zal dan ook de komende twee jaar de ontwikkelingen op dit vlak pro-actief volgen en, daar waar mogelijk en nuttig, hiermee experimenteren en toepassen.

Tussenbalans 2015-2017: Wat is er de afgelopen jaren bereikt?

Bij het opstellen van de eerste voortgangsrapportage twee jaar geleden is er teruggeblikt en zijn er doelen voor de komende twee jaar gesteld. In het verlengde daarvan hebben we nu opnieuw, met veel van onze partners, gekeken of we de doelen die we twee jaar geleden gesteld hadden, nu bereikt hebben. In veel gevallen is dat gelukt. Sommige acties lopen nog en enkele zijn inmiddels ingehaald door een nieuwe realiteit; deze doelen bleken niet haalbaar, of inmiddels achterhaald te zijn. Samen met de partners zijn, met het oog op de havensvisie, ook nieuwe doelen voor de komende twee jaar gesteld.

Terugblikkend kan in zijn algemeenheid worden gezegd dat er de afgelopen twee jaar hard gewerkt is en aansprekende resultaten zijn geboekt. In de regio groeit de trots om wat hier is bereikt en gerealiseerd, zoals het grootste datacentrum van Google in West-Europa, en de ingebruikname, aanlanding en bouw van het grootste offshore windpark van Nederland, Gemini, met een opgesteld vermogen van 600 MW. Ondanks het aardbevingendossier is in de regionale en landelijke media de positieve berichtgeving over de ontwikkelingen in en rondom de Eemshaven over het algemeen toegenomen.

Niet goed meetbaar, maar wel belangrijk is het gevoel dat duurzaamheid positiever en minder zweverig wordt benaderd. Ook de economische voordelen van hergebruik van reststromen en afval worden meer benadrukt. Het bedrijfsleven werkt actiever mee aan onderlinge uitwisseling van gegevens om hergebruik te stimuleren en de creativiteit en innovatiekracht lijkt toegenomen.

Als we alvast kijken naar de komende jaren dan zien we grote uitdagingen en kansen in de groene verduurzaming en de CO₂-reductie. Hierbij is het goed om te zien dat de doelen van Groningen Seaports, die aansluiten bij het klimaatakkoord van Parijs, omarmd worden door de bedrijven op onze terreinen. Het in 2017 gestarte 'Project ZERO' moet helderheid gaan verschaffen over wat er nodig is om die doelstellingen te realiseren. Groningen Seaports doet dat in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven om zo samen met hen nieuwe kansen voor de regio te ontwikkelen.

De dialoog en samenwerking met natuur- en milieuorganisaties gaat verder op de ingeslagen weg. Met de samenwerkingsovereenkomst 'Ecologie en Economie in Balans' als basis, zijn gezamenlijk stappen gezet om enerzijds natuur en milieu in en rondom het Eems estuarium te verbeteren en anderzijds afspraken te kunnen maken over economische ontwikkelruimte. De komende jaren verwachten we meer resultaat te kunnen tonen van deze afspraken. De belangrijkste tussenresultaten zijn per thema verder uitgewerkt.

Totstandkoming van de voortgangsrapportage

Omdat er veel partijen nodig zijn om de Havenvisie te kunnen realiseren, zijn zij ook intensief betrokken bij de totstandkoming van de voortgangsrapportage. Aan het proces hebben de volgende partijen meegewerkt: Groningen Seaports, de gemeenten Delfzijl en Eemshaven, provincie Groningen, Samenwerkende Bedrijven Eemshaven, Natuur en Milieufederatie Groningen, Rijkswaterstaat, EZ-bureau, NOM, de ministeries van EZ en I&M, werkplein Fivelingo, Stichting BBE, Veiligheidsregio Groningen en het UWV. De procesbegeleiding en ordening van de rapportage was in handen van De Argumentenfabriek uit Amsterdam.

- De resultaten en stappen van de afgelopen twee jaar zijn in beeld gebracht, evenals de acties voor de komende twee jaar.
- We hebben gekeken of de thema's nog aansluiten bij de huidige werkelijkheid. De acht thema's zijn: economische clusters, ondernemingsklimaat, bereikbaarheid, leefomgeving, ruimte, arbeidsmarkt, kennis en communicatie.
- Op 20 en 21 november 2017 hebben netwerkbijeenkomsten plaatsgevonden waarbij alle stakeholders waren betrokken. Tijdens deze bijeenkomsten is de voortgang van de thema's in kaart gebracht en zijn waar mogelijk nieuwe acties geformuleerd.
- Op 18 januari 2018 heeft er een afpoetsessie plaatsgevonden waarbij alle open eindjes zijn besproken.
- Op 20 februari 2018 is de beoordelingssessie geweest. Groningen Seaports heeft samen met de gemeente Delfzijl, de provincie en de Natuur en Milieufederatie Groningen een beoordeling gegeven aan de voortgang van de gestelde doelen.
- De directeur van Groningen Seaports heeft de voortgangsrapportage vastgesteld en biedt deze aan de samenwerkingspartners aan. De webapp en voortgangsrapportage zijn online voor iedereen beschikbaar.

Aansturing van de ontwikkelagenda

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten ligt bij de verschillende initiatiefnemers. De initiatiefnemer die eindverantwoordelijk is voor de uitvoering, neemt het initiatief en zorgt voor afstemming en overleg met stakeholders. Dit is een maatwerk aanpak en kan in wisselende samenstellingen plaatsvinden. De stakeholders denken mee, doen mee, stimuleren en/of faciliteren.

Er is geen uitvoeringsstructuur opgezet voor de aansturing. Daarvoor is de ontwikkelagenda te breed. Er is gekozen om periodiek de voortgangsinformatie op te halen. In verschillende bestuurlijke overleggroepen wordt in wisselende samenstellingen over de thema's en activiteiten gesproken. Dit geeft voldoende borging om de voortgang te bewaken en zo nodig bij te sturen.

Thema Economische clusters

Doel: we ontwikkelen de clusters van havens en industrie

Dit zijn de speerpunten:

- Ontwikkelen van het energiecluster
- Ontwikkelen van datacluster
- Ontwikkelen van het offshore cluster
- Ontwikkelen van het cluster chemie
- Ontwikkelen van het cluster reststoffen

Waar staan we? **Het ene cluster loopt beter dan het andere**

- Met name in de offshore windindustrie en op het gebied van grootschalige zonneparken worden nu echt meters gemaakt. Het aanlandingspunt voor Gemini is gerealiseerd.
- De ontwikkeling van Eemshaven Zuidoost voor de vestiging van datacenters heeft een enorme vlucht genomen. Waar we bij de opstelling van de Havenvisie in 2015 er nog van uit gingen dat we voldoende ruimte hadden in Zuidoost om deze markt tot 2030 te kunnen bedienen, moeten we nu erkennen dat het gehele gebied (in optie) is uitgegeven. Zodra het bestemmingsplan Zuidoost onherroepelijk is, zullen naar verwachting de laatste hectares uitgegeven worden. We moeten ons daarom de komende twee jaar oriënteren op alternatieve locaties voor datacentra.
- De ontwikkeling van het offshore-windcluster is boven verwachting snel gegaan. De Beatrixhaven loopt in snel tempo vol met bedrijven die zich op deze offshore markt richten. De helihaven ten behoeve van deze industrietak zal naar verwachting nog dit jaar in gebruik worden genomen.
- Het chemiecluster is, mede met behulp van de RIG subsidie, weer volop aan het investeren. Bestaande bedrijven breiden uit of vernieuwen hun proces. Tot op heden is het nog niet gelukt om echt nieuwe bedrijven aan te trekken, maar gezien het potentieel dat in de pijplijn zit, zijn de vooruitzichten voor de komende jaren op dit vlak positief.
- Op basis van Energy Scans wordt bij energie-intensieve bedrijven een studie uitgevoerd naar energiekosten en eventuele synergiën met andere bedrijven. Het aantal Energy Scans zal uitgebreid worden en samen met de stakeholders wordt onderzocht op welke wijze Groningen Seaports kan helpen om de besparingen te ondersteunen.
- Een bepaalde groep bedrijven in de handel en verwerking van afval- en reststoffen worden nog vaak beschouwd en behandeld als ongewenst. De sector professionaliseert zich echter al jaren op een positieve manier. Afval- en reststoffen gaan grondstoffen worden, omdat primaire grondstoffen steeds schaarser en duurder worden en gebruik en hergebruik, bewerking en opwerking juist duurzamer en goedkoper. Een mooi voorbeeld hiervan is het bedrijf PMC dat besloten heeft om zich in Delfzijl te vestigen. Dit bedrijf gaat met asbest verontreinigd schroot omvormen tot een bruikbare nieuwe grondstof voor de staalindustrie. Tot nu toe was er voor deze

stroom nog geen andere verwerkingsmethode dan storten. Alle benodigde vergunningen zijn inmiddels afgegeven. Naar verwachting is het bedrijf over twee jaar operationeel.

- Het reststoffencluster in Delfzijl ontwikkelt zich, afgezien van PMC, moeizaam. Er is veel ingezet op acquisitie. Het provinciaal en rijksbeleid ondersteunen en stimuleren bepaalde typen bedrijven in het gebruik van reststoffen. Met betrekking tot andere typen reststoffenverwerkers is men, gezien de ervaringen in de provincie, erg terughoudend.

Wat zijn de belangrijkste acties voor 2018-2020?

- Ontwikkelen van manieren om duurzaam opgewekte zonne- en windenergie op te slaan in andere energiedragers Denk hierbij aan opslag van energie in waterstof en ammoniak.
- Studie naar restwarmtenet
- Studie naar gelijkstroomnetwerk
- Onderzoek zoetwatertoevoer naar de Eemshaven
- Toename van hernieuwbare energie

Thema ondernemingsklimaat

Doel: We verbeteren het ondernemingsklimaat voor bedrijven

Dit zijn de speerpunten:

- Investeren en ontwikkelen van openbare industriële infrastructuur en faciliteiten
- Verminderen van de regeldruk
- Ontwikkelen van een regionaal vestigingsbeleid
- Ondersteunen van startende ondernemers

Ten opzichte van de vorige versie is er een vijfde speerpunt aan toegevoegd:

- We besparen op grond- en hulpstoffen

Waar staan we? **Meer vraag naar collectieve voorzieningen**

- Net als twee jaar geleden is de vraag naar en de ontwikkeling van collectieve voorzieningen in belangrijke mate aanwezig. Deze voorzieningen bestrijken een breed pallet; variërend van stoom- en waterstofleidingen tot aan bedrijfsverzamelgebouwen en locaties waar startende ondernemingen hun proefopstellingen kunnen testen.
- Groningen Seaports heeft in navolging van de havensvisie haar vestigingsbeleid afgerond. In de komende twee jaar zal het vestigingsbeleid verder worden uitgewerkt met een vestigingsrapportage.
- Om meer inzicht te krijgen in de milieueffecten van de industrie, is een start gemaakt met het opzetten van een milieu-informatie systeem.

Wat is de belangrijkste actie voor 2018-2020?

- Er wordt meer ruimte geboden aan start-ups en innovatieve bedrijven.
- Er vindt een verdere ontwikkeling en uitbreiding plaats van een industriewaternet, een restwaternet, restwarmtenet en overige industriële utiliteiten.

Thema Arbeidsmarkt

Doel: We stimuleren de ontwikkeling van het arbeidsaanbod

Dit zijn de speerpunten:

- Versterken van het aanbod van geschoolde arbeidskrachten
- Kansen bieden aan mensen die hulp nodig hebben op de arbeidsmarkt

Waar staan we? **Meer maatwerk nodig**

- Tijdens de crisisjaren was er veel zorg om de vele mensen die zonder werk kwamen te zitten. Nu is het de grootste uitdaging om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen en ervoor te zorgen dat ook de mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk kunnen én om ervoor te zorgen dat er voldoende mensen juist opgeleid zijn om de energietransitie te kunnen vormgeven.
- Nieuwe bedrijven kijken bij de huidige krapte op de arbeidsmarkt in hun zoektocht naar een vestigingslocatie nu ook nadrukkelijk naar de beschikbaarheid van voldoende, en juist opgeleid personeel. Zonder hen kan een fabriek niet draaien. Hiervoor is maatwerk nodig.
- De afgelopen jaren hebben programma's als "Het techniekpact" goede resultaten opgeleverd. Vacatures kunnen op dit moment nog redelijk goed worden ingevuld in de regio.

Wat is de belangrijkste actie voor 2018-2020?

- We zorgen ervoor dat er meer mensen worden opgeleid voor de (toekomstige) vacatures.

Thema Ruimte

Doel: We maken en houden ruimte beschikbaar voor de groei van havens en industrie

Bij de voortgangssessies is er wat geschoven in de speerpunten tussen de verschillende thema's. De bestaande speerpunten zijn:

- Bestaande ruimte in havens en industrieterreinen beter benutten
- Uitbreiden van beschikbare ruimte voor havens en industrie
- Verbeteren van de bescherming tegen hoogwater

De volgende punten zijn verplaatst naar andere thema's of helemaal afgevoerd:

- Besparen op het gebruik van grond en hulpstoffen (naar ondernemingsklimaat)
- Verminderen van afval van haven en industrie en in de zee (naar leefomgeving)
- Versterken van de natuurwaarden in en om de havens en industrie (naar leefomgeving)
- Verkleinen van de overlast voor omwonenden (naar leefomgeving)
- Creëren van locaties voor ontwikkelen en testen van nieuwe technologie (dit punt is van de actielijst afgevoerd omdat er een grote overlap is met soortgelijke acties in andere thema's)

Waar staan we? **Voldoende fysieke ontwikkelruimte, wel meer milieu-informatie nodig**

- De provincie heeft, samen met diverse stakeholders, een structuurvisie opgesteld en vastgesteld voor de gehele Eemsdelta regio. Hiermee is een gedegen raamwerk gecreëerd voor verdere planvorming in de regio.
- Er is door de gemeenten hard gewerkt aan de verschillende bestemmingsplannen. De bestemmingsplannen voor Oosterhorn (Delfzijl) en Eemshaven Zuidoost zijn vastgesteld, maar nog niet onherroepelijk. Hiermee is er voor deze gebieden wel weer een gedegen planologisch kader beschikbaar. Het bestemmingsplan voor de Eemshaven moet in de komende periode tot een afronding komen.
- Het wordt drukker in de Eemshaven. Hierdoor is het nog belangrijker geworden om tot een optimale kadebezetting te komen.
- Nu de economie op volle toeren draait, begint er ook druk te komen op ruimtegebruik in en rond de havens. Het wordt hierdoor steeds belangrijker om te zoeken naar combinatiemogelijkheden van verschillende functies. De combinatie van windturbines en industrie levert hierbij steeds vaker een ruimtelijke uitdaging op.
- De uitbreidingsruimte moet verder bestand zijn tegen hoogwater en er moet voldoende milieuruimte beschikbaar zijn en blijven. Bescherming tegen hoogwater is en wordt door de waterschappen voortvarend aangepakt en heeft de afgelopen jaren een hoge prioriteit gekregen. Er is begonnen met de dijkversterkingen tussen Eemshaven en Delfzijl.
- In de Structuurvisie Eemsmond Delfzijl zijn duidelijke grenzen gesteld voor onder andere geur en geluid. Deze grenzen zijn vertaald in de bestemmingsplannen.

Wat zijn de belangrijke acties voor 2018-2020?

- Er komt duidelijkheid over de ruimtelijke mogelijkheden voor nieuwe datacenters.
- Er wordt een terrein ingericht voor proefinstallaties.
- De dijkversterkingen zijn voltooid.

Thema Leefomgeving

Doel: We minimaliseren de negatieve effecten van activiteiten op de leefomgeving

Dit zijn de speerpunten:

- Minimaliseren van de uitstoot van schadelijke stoffen
- Verkleinen van de overlast voor omwonenden en werknemers
- Verbeteren van de veiligheid voor omwonenden en werknemers
- Verminderen van afval in de haven, industriegebieden en in zee
- Versterken van de natuurwaarden in en om de haven- en industriegebieden

Waar staan we? **Er zijn mooie stappen gezet, maar het kan nog beter**

- De afgelopen jaren zijn de inspanningen serieus geweest. Er wordt volop gewerkt aan een breed scala aan activiteiten die leiden tot het verminderen van emissies. Zo zijn onder andere LNG en waterstof breder toepasbaar en hebben overheden cumulatieve normen voor geluid en geur vastgesteld.
- Het resultaat is echter nog niet meetbaar, omdat gerealiseerde activiteiten nog niet worden doorgerekend op resultaat en de indicatoren ontbreken nog. Een continue monitoring van de voortgang vraagt extra aandacht om inzicht te krijgen in het behalen van de doelstellingen in 2030. De provincie is nu bezig om een milieu monitoringssysteem op te zetten. Groningen Seaports werkt aan een milieu-informatiesysteem.
- Er lopen veel onderzoeken en activiteiten rondom besparing op grondstoffen door hergebruik van afval en reststromen als restwarmte en water. Er is meer informatie beschikbaar om business cases tot stand te kunnen brengen voor het sluiten van kringlopen. We verwachten hier de komende jaren meer over te zien en te horen.
- Om nog beter inzicht te krijgen in de aard en de omvang van geurhinder, is de provincie, in samenwerking met een brede maatschappelijke vertegenwoordiging, gestart met een pilot voor het opzetten van een meetnet en een geurapp.
- Rondom Oosterhorn is een groenwal gerealiseerd ter beperking van de visuele hinder.
- De inzet van overheden, natuurorganisaties en Groningen Seaports om natuurwaarden te versterken, is de afgelopen jaren zeer groot geweest. De eerste resultaten zijn veelbelovend.

Wat zijn de belangrijkste acties voor 2018-2020?

- Het monitoringsprogramma van de provincie wordt in gebruik genomen, net als het milieu-informatiesysteem van Groningen Seaports
- De proef met de geur app en het meetnet van de provincie wordt uitgevoerd en geëvalueerd

Thema Bereikbaarheid

Doel: We verbeteren de bereikbaarheid van haven en industrie

Dit zijn de speerpunten:

- Verbeteren bereikbaarheid van havens en industrie over de weg
- Vergroten van de capaciteit van het spoorvervoer
- Vergroten van de capaciteit vervoer over water
- Verbeteren van de aansluiting van vervoersstromen
- Ontwikkelen van op- en overslagcapaciteit

Waar staan we? **De bereikbaarheid verbetert**

- Met de bloeiende economie neemt ook het vervoer over weg, water en spoor toe. Dit betekent dat de inspanningen om de bereikbaarheid van de havens op peil te houden en daar waar mogelijk te verbeteren een continue aandacht behoeven.
- De verdubbeling van de N33 tot aan Zuidbroek is voltooid en de studies naar de verdere verdubbeling tot aan Appingedam zijn gestart.
- De aanleg van een spoorlijn voor het personenvervoer naar de Eemshaven is ten tijde van de sessies bijna voltooid. Inmiddels is de spoorlijn al in gebruik genomen.
- De verruiming van de vaarweg naar de Eemshaven is afgerond.
- In de Eemshaven is de Beatrixkade verbreed en verlengd en is er een nieuwe zware lading kade gerealiseerd.
- De aanpassingen in de binnenvaartroute Lemmer-Delfzijl lopen volgens planning. Hier zijn grote stappen gezet. Knelpunt blijft echter de verlenging van de zeesluis in Delfzijl. Concreet zicht op verlenging is er vooralsnog niet. De lobby hiervoor gaat onverminderd door.

Wat zijn de belangrijkste acties voor 2018-2020?

- Afronding en ingebruikname van de personenspoorlijn naar de Eemshaven (gerealiseerd eind maart 2018).
- Keuze maken voor de verdubbelingsvariant van de N33 tot aan Appingedam, met daarbij ruim aandacht voor de bereikbaarheid van Appingedam en Fivelpoort.

Thema Kennis

Doel: We verbeteren onze kennisinfrastructuur

Dit zijn de speerpunten:

- Ontwikkelen en verzamelen van nieuwe kennis die bruikbaar is voor havens en industrie

Het volgende punt is uit de ontwikkelagenda verwijderd:

- Vertalen en verspreiden van beschikbare kennis

Waar staan we? **De samenwerking is voortvarend opgepakt**

- Groningen Seaports heeft ook intern structureel vorm gegeven aan dit thema met de oprichting van de nieuwe afdeling Industrial Business Innovation & Smart Utilities. Deze afdeling is opgezet voor een betere kennisuitwisseling met onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en andere partijen. Uit deze afdeling is onder andere de belangrijke innovatie voor een nieuwe waterstofleiding gekomen.
- De directie van Groningen Seaports heeft samen met de directie van Rotterdam een verkenning uitgevoerd naar samenwerkingsmogelijkheden op operationeel niveau.

Wat zijn de belangrijkste acties voor 2018-2020?

- Ontwikkelen van nieuwe toepassingen op het gebied van waterstoftechnologie, tweede generatie suikers en gelijkstroom
- Intensivering samenwerking met andere havenbedrijven.
- Ruimte bieden aan industriële startups.

Thema Communicatie

Doel: We verbeteren onze communicatie en onze belangenbehartiging

Dit zijn de speerpunten:

- Het laten kennismaken van een groter publiek met de havens en industrie
- Versterken van de belangenbehartiging
- Meten en rapporteren van de voortgang op duurzaamheidsdoelen

Waar staan we?

- De afgelopen twee jaar zijn er tal van activiteiten geweest met het doel om zowel jeugd, omwonenden, bedrijven als alle andere stakeholders kennis te laten maken met onze havens en de bedrijven die hier gevestigd zijn. Denk hierbij onder andere aan DelfSail, de chemiedagen, sponsoring van topsport, informatiedagen, etc.
- We zijn start gegaan met Project ZERO. Dit project sluit aan bij de CO₂ doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs. Door project ZERO brengen we de reductiedoelstellingen en resultaten in kaart en communiceren hierover met onze omgeving.
- Als groepen ons een bezoek brengen, is de verrassing over de activiteiten in de havens en industrie over het algemeen positief. De verwachtingen over de havens en zware industrie liggen bij het gemiddelde publiek nog altijd relatief laag door onbekendheid en onwetendheid. Nog altijd wordt gedacht aan vuil en zwaar werk. Om het imago in positieve zin te versterken, moeten de havens en industrie voor meerdere doelgroepen toegankelijker, aantrekkelijker en interessanter worden om een bezoek te brengen of er te werken. Bezoekers en werknemers zijn ambassadeurs. Zij vertellen het verder met of zonder social media. Uiteraard speelt veiligheid van bezoekers een grote rol en mag het de economische activiteiten niet in de weg gaan staan.

Wat zijn de belangrijkste acties 2018-2020?

- Publiekscampagnes voor Chemport Europe zullen door SBE en Groningen Seaports worden gecoördineerd.
- Jongeren worden betrokken bij het programma Eemsdollard 2050
- Den Helder en Groningen Seaports trekken samen op in hun lobby voor meer wind op zee boven de Wadden.
- Project ZERO leidt tot een duidelijk programma hoe de havens CO₂ neutraal kunnen worden.
- Ontwikkeling van een natuurmanagementprogramma.

Tot slot

De weergegeven resultaten en de activiteiten in de voortgangsrapportage en de web app zijn een belangrijke greep van de stappen die door verschillende partijen zijn en worden gezet om in de regio Eemsdelta een duurzame economische groei te realiseren en werkgelegenheid te creëren en te behouden. Uiteraard is en wordt er veel meer gedaan dan hier in de samenvatting is weergegeven. We hopen hiermee het vertrouwen te geven aan partners, bestuurders en stakeholders dat we samen een goede weg zijn ingeslagen en er voortvarend wordt gewerkt aan de realisatie van alle doelen. Wij hebben vertrouwen in een goede samenwerking voor de toekomstige activiteiten.